

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

ARMOSSA **AVARASSA**
HERÄTTÄJÄJUHLAT
NIVALASSA 5.-7.7.2019

Lauantai 6.7.2019
Päiväseurat klo 13.00
Eeva-Maija Haukinen

"Nyt kristiveljet, sisaret vaihdamme parhaat terveiset"

Hyvät ystävät!

Välitän teille "parhaat terveiset" Nivalan ensimmäisiltä Herättäjäjuhlilta. Seno-täti, sylikummini diakonissa Senobia Pukari kirjoittaa kirjeessään: "Helsinki 27.6.1966. Rakkaat sukulaiset. Olin juhlilla Palosaaren talossa v. 1894. Olin vasta 12-vuotias. Silloin oli kaunis aurinkoinen päivä. Juhla alkoi virrellä 'Meidän linnamm on Jumala taivaas'. Oli tuotu suuri kuusi ja kuorittu aivan valkoiseksi ja latvaan jätetty vihrät oksat. Sen alle asetettiin isonlainen nelikulmainen pöytä." — Hyvät kuulijat! Oli vaatimatonta mutta vieraanvaraista. Juhlakansaa oli noin 2000, joukossa myös meidän monien isovanhempia. Väki ruokittiin ja kahvitettiin. Kilometrien kärryjono kyyditsi vieraita Ylivieskan asemalta ja takaisin. "Rahaa ei otettu, vaikka kuinka olisi tarjottu", kommentoitiin lehdessä. Veisattiin v.1701 virsikirjaa, jota myös Aleksis Kivi ja Paavo Ruotsalainen ovat veisanneet. Kuin filmissä voimme nähdä avaralla kartanolla, avaran taivaan alla körttipukuiset vieraat, valkoesiiliiniset kokit, laitumella sadat hevoset. Taustalla kimmeltää Kalajoki.

Toiset terveiset tulevat sota-ajalta. Setäni Olli, veteraani, kirjoittaa 30.6.1944: "Näillä vaarallisilla sotapoluilla meillä on ollut hyvä varjelus, josta saamme kiittää Jumalaa. Häneltä me avun saamme. Täälläkin voi laskeutua ajatuksissa omaan rukouskammioon. Rukoilkaa tekin siellä meidän puolesta. Toivottavasti tämä sota loppuu ja rauha tulee." Isäni mainitsee muistiinpanoissaan: "Taistelun jälkeen menimme Piilolan Heikin kanssa syrjemmälle ja veisasimme virren."

Kolmannet terveiset ovat omasta lapsuudestani. Kotini on mainitun Palosaaren talon läheisyydessä. Sodan jälkeen oltiin kiitollisia. Elämä oli työntäyteistä ja elinvoimaista. Kesällä valakoset ruusut kukkivat. Kuoro laulaa, setäni Kupe, Kustaa Tyhtilä johtaa. "Sydämmest muistaa mahdan" ja "Tuon tästä päivästä kiitoksen sulle". Seuroja oli usein. Talvella lämmin tupa ja kamarit täynnä seuravieraita. Körttipuvut, lievä Lux-saippuan tuoksu. Odottava tiheä hiljaisuus alussa. Joku aloittaa virren. Lasta ihmetytti, miten Siionin virsien paperi voi olla niin ohutta. Ihana kahvin haju, pitokaluston valtavat kahvipannut, valkoisissa kupeissa sinisellä "Ojakylä". Ruokavirtenä oli usein "Herra kiitetty olkoon, isämme Jumala". Oli hyvä olla. Kun olin nuori opiskelija Helsingissä, vallan kauhistuttiin, kun kerroin, että olen körttisestä suvusta. "Varmaan kauhean ahdistavaa". Päinvastoin. Turvallista ja iloista. Ihimisittäin piti toki olla ja lettinauhat olivat siniset. Aikuiset olivat ystävällisiä. Arvot olivat selkeät. — Syvä kiitollisuus kumpuaa sydämestäni kaikesta siitä

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

ARMOSSA **AVARASSA**
HERÄTTÄJÄJUHLAT
NIVALASSA 5.-7.7.2019

yhteisöllisyydestä, hartauden ja hauskuuden vuorottelusta. Lapsikin oppi jo pienenä työnteon, hiljaa olemisen ja pyhyiden tunteen. Korkea taivas, musta multa. Silloin sai lujat loimet elämän kankaaseen, hyvän taikinajuuren. Virret kulkivat aina syvänä virtana sielun pohjalla.

"Herra kiitetty olkoon, isäimme Jumala" WW 301

Entä nyt?

Kovin oli harrasta ennen. Sota-aikana rukoiltiin ja veisattiin paljon. Kun rauhanneuvottelijat läksivät Moskovaan, kokoontui kansaa spontaanisti Helsingin rautatieasemalle ja veisasi "Jumala ompe linnamme". Voisiko sellaista tapahtua tänään? Uskonnonvapauslain tarkoitus kai oli avartaa ilmapiiriä ja lisätä suvaitsevaisuutta toisia uskontoja kohtaan. Entä omaamme?

Meille suomalaisille kirkko on antanut kristillisen uskon ja arvomaailman, sivistyksen, työn kunnioittamisen ja sen myötä aineellisen hyvinvoinnin. Kirkko on ollut turva arjen ja kriisin aikana. Tätä arvokasta perintöä ollaan vähättelemissä ja sysäämässä syrjään monin tavoin. Kaikkalainen epäoikeudenmukaisuus sekä maallistuminen tuo hätää ja turvattomuutta. Tähän raadolliseen maailmaan kirkko antaa konkreettista apua, lohtua ja valoa. Kirkossa konserteissa ja messussa voi kohdata pyhän. Usko antaa iankaikkisen elämän toivon. Ajat ovat vaikeat, mutta ei hätää. "Antaa Herran toimittaa asiansa." Kaikki on kuitenkin Korkeimman kädessä.

"Sydämmest muistaa mahdan ain Herran hyvyttä" WW 349

Missä määrin pitäisi uudistaa? Missä määrin kunnioittaa traditiota?

Vaikea kysymys.

Nyky aika on historiatonta. Suomessa puretaan kauniita toimivia rakennuksia ja muutetaan hyviä toimivia lakeja. Miksi Siionin virsiäkin on uudistettu niin raskaalla kädellä? Miksi on muutettu niin monia virsiä, joihin on kiinnytty, ja joihin liittyy rakkaita muistoja. Onko alussa mainitsemaani kuusipuuta kuorittu ja karsittu liikaa? Tuntee olevansa äidinkielellä, koditon. Ymmärrän toki, että valtava työ on tehty. Tarkoitus on varmaan ollut vähentää ahtistusta, saada iloisempaa ilmettä. Mutta mitä häpeämistä on syvällisyydessä, "alatien kulkemisessa", "murhehuoneessa", "sielunhädässä"? Ahdistus ja armo kulkevat käsikädessä. Kyllä minä niin mieleni pahoitin. Esimerkkinä "on armos paiste heleä" on nyt "on aurinkosi loistava"? Ja rakas virsi Sv 175 "Nyt kristiveljet, sisaret, vaihdamme parhaat terveiset" on nyt Sv 149 "Hei siskot veljet kristityt, on hauska teitä nähdä nyt". Minusta tämä alku on arkipäiväinen. Mieleeni tulee "Veljet siskot barrikaadeille", joka on sinänsä komea taistelulaulu. "Kristiveljet"-sana jo sinänsä on arkaainen, ikaikainen ja sitoo meidät arvokkaasti menneisiin sukupolviin, jopa alkuseurakuntaan.... Ja missä on säkeistö "Nyt siunaa Herra puhujat, suo heille sanat sattuvat"?

HERÄTTÄJÄ-YHDISTYS
PL 21, 62101 LAPUA
Puh. (06) 433 5700
www.h-y.fi
www.herattajajuhlat.fi

ARMOSSA **AVARASSA**
HERÄTTÄJÄJUHLAT
NIVALASSA 5.-7.7.2019

— Siionin virret ja Wanha Wirsikirja v.1701 ovat körttikansan aarre, väkevää, alkuvoimaista teologista ydintä. Mutta eipä hätää. Tämä samainen "Hei siskot veljet" -virsi on löytänyt sijansa. Minulta lupaa kysymättä se on nykyään suosittu aloitusvirsi kotiseuroissa. Silti olen sitä mieltä, että Achreniusten, Malmivaarojen ja monien muiden virret olisi pitänyt jättää rauhaan. Semminkin kun monet näistä uusista virsistä ovat todella loistavia. Monet ovat jo lähes klassikkoja syntyessään. Monissa kyllä, yllätys yllätys, on sitä ahtistusta.

Todella koskettava on tämäkin uusi virsi:

"Herra, kuule niiden huuto, jotka sinua kaipaavat
joiden yksinäiset illat ovat kipujen vaivaamat"

Voimme olla rauhassa. Virsien sisältö pysyy ja kantaa. Sama kilvoitus, sama armonikävä. Palosaaren seurojen ristinpuu oli siis karsittu, riisuttu kuusi, johon voimme samaistua. Mutta sen latvassa oli vihreät oksat. Jumala ei hylkää meitä, vaan antaa avaran armonsa virrata meihin. Juuret ovat syvällä maassa, Jumalan sanassa, Kristuksen sovitustyössä. Jumalan hyvyys, uskomaton johdatus, armo, toivo saa meidätkin viheriöimään. Kiitollisina voimme jatkaa yhteistä matkaa tuntien rehevää iloa olemassaolosta ja odottaen iankaikkista elämää.